

31994L0080

25.3.1994

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

L 368/38

ДИРЕКТИВА 94/80/ЕО НА СЪВЕТА**от 19 декември 1994 година****за определяне на условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в общински избори от гражданите на Съюза, пребиваващи в държава-членка, на която не са граждани**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 86, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽²⁾,

като взе предвид становището на Комитета на регионите ⁽³⁾,

като има предвид, че Договорът за Европейския съюз представлява нов етап в процеса на създаване на един все по-тесен съюз между народите на Европа; като има предвид, че една от задачите на Съюза е да организира по начин, показващ последователност и солидарност, взаимоотношенията между народите на държавите-членки; като има предвид, че основните му цели включват укрепване на защитата на правата и на интересите на гражданите на държавите-членки чрез въвеждането на гражданство на Съюза;

като има предвид, че за тази цел, дял II от Договора за Европейския съюз въвежда гражданство на Съюза за всички граждани на държавите-членки и дава на тези граждани на това основание редица права;

като има предвид, че правото да избират и да бъдат избирани в общински избори в държавата-членка по пребиваване, предвидено в член 86, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност, представлява прилагане на принципа за равенство и недискриминация между гражданите и другите граждани, както и на произтичащото от това право на свободно движение и пребиваване, което свято се отстоява от член 8а от този Договор;

като има предвид, че прилагането на член 86, параграф 1 не предполага пълното хармонизиране на изборителните системи на държавите-членки; като има предвид, че целта на тази разпоредба е главно да се премахне изискването за гражданство, което понастоящем се поставя в повечето от държавите-членки, за упражняването на правото да избират и да бъдат избирани; като има предвид освен това, че за да се придържа към принципа на пропорционалността, залегнал в третия параграф от член 36 от Договора, съдържанието на законодателството на Общността в тази сфера не трябва да превишава това, което е необходимо за постигане на целта на член 86, параграф 1 от Договора;

като има предвид, че целта на член 86, параграф 1 от Договора е да гарантира, че всички граждани на Съюза, независимо от това дали са или не са граждани на държавата-членка, в която пребивават, могат да упражняват в тази държава правото да избират и да бъдат избирани в общински избори при същите условия; като има предвид, че условията, които се прилагат по отношение на неграждани на държава-членка, включително и тези, свързани с периода и доказването на пребиваването, трябва следователно да са идентични с тези, ако има такива, които се прилагат по отношение на гражданите на съответната държава-членка; като има предвид, че от негражданите на държава-членка не трябва да се изисква да отговарят на специални условия, освен ако, по изключение, различното третиране на гражданите на държава-членка и на лицата, които не са граждани на държава-членка, е обосновано от обстоятелства, специфични за последните, които ги разграничават от първите;

като има предвид, че член 86, параграф 1 от Договора признава правото да избират и да бъдат избирани в общински избори в държавата-членка по пребиваването, без обаче то да замества правото да избират и да бъдат избирани в държавата-членка по националността на гражданина на Съюза; като има предвид, че свободата на гражданите на Съюза да изберат дали да вземат участие или не в общинските избори в държавата-членка, в която пребивават, трябва да бъде зачитана; като има предвид, че е оправдано тези граждани да могат да изразят желанието си да упражнят правото си на глас там; като има предвид, че могат да се създадат разпоредби за автоматичното регистриране на тези граждани в изборителния списък в онези държави-членки, в които гласуването не е задължително;

като има предвид, че начинът, по който действа местното управление в различните държави-членки, е отражение на различни политически и правни традиции и се характеризира с разнообразие от структури; като има предвид, че понятието „общински избори“ не означава едно и също нещо във всяка държава-членка; като има предвид, че следователно целта на настоящата директива трябва да бъде изяснена, чрез определянето на понятието; като има предвид, че общинските избори са избори при пряко общо изборително право на равнището на основните единици на местно управление и техните подразделения; като има предвид, че понятието обхваща изборите при пряко общо изборително право, както за представителните съвети на общините, така и за членовете на общинската изпълнителна власт;

като има предвид, че отстраняването може да бъде предопределено от индивидуално решение, взето от властите или на държавата-членка по пребиваване или на държавата-членка по произход; като

⁽¹⁾ ОВ С 323, 21.11.1994 г.

⁽²⁾ Становище от 14 септември 1994 г. (все още не е публикувано в Официален вестник).

⁽³⁾ Становище от 28 септември 1994 г. (все още не е публикувано в Официален вестник).

има предвид, че с оглед политическото значение на заемането на изборна общинска длъжност, държавите-членки трябва да имат възможност да вземат необходимите мерки, за да гарантират, че дадено лице, което е било лишено от правото бъде избран в държавата-членка по произход, не може отново да получи това право единствено по силата на пребиваването си в друга държава-членка; като има предвид, че този проблем, който е специфичен за кандидатите, които не са граждани на държавите-членки, е много важен, за да се оправдае разпоредба, по силата на която на онези от държавите-членки, които смятат това за необходимо, им е позволено да подчинят тези кандидати не само на правилата за отстраняването на държавата-членка по пребиваване, но също така и на тези на държавата-членка по произход; като има предвид, че с оглед принципа на пропорционалността, ще бъде достатъчно, ако правото на глас бъде подчинено само на правилата за отстраняване от гласуването на държавата-членка по пребиваване;

като има предвид, че доколкото задълженията на ръководството на основните единици на местно управление могат да включват участие в упражняването на държавната власт и в запазването на общи интереси, държавите-членки трябва да могат да запазят тези длъжности за своите граждани; като има предвид, че държавите-членки трябва да могат също така да вземат подходящите мерки за тази цел; като има предвид, че такива мерки може да не ограничават, повече отколкото е необходимо за достигането на тази цел, възможността за гражданите на другите държави-членки да бъдат избирани;

като има предвид, че следва също така да бъде възможно участието на избраните общински служители в парламентарните избори, да бъде запазено за гражданите на въпросната държава;

като има предвид, че когато законодателствата на държавите-членки предвиждат, че заемането на изборна общинска длъжност е несъвместимо със заемането на други длъжности, то държавите-членки трябва да могат да разширят техния обхват до включването на подобни длъжности, заемани в други държави-членки;

като има предвид, че всяка дерогация от общите правила на настоящата директива трябва да бъде обоснована, съгласно член 86, параграф 1 от Договора, от проблеми, специфични за дадена държава-членка; като има предвид, че поради самото си естество всяка дерогиреща разпоредба трябва да подлежи на преразглеждане;

като има предвид, че такива специфични проблеми могат да възникнат в държава-членка, в която съотношението на гражданите на Съюза, които са на възраст, на която имат право да гласуват, и които пребивават в нея, но не са нейни граждани, е значително много над средното; като има предвид, че дерогациите са обосновани, когато такива граждани съставляват повече от 20 % от общия електорат; като има предвид, че такива дерогация трябва да се основават на критерия за периода на пребиваването;

като има предвид, че гражданството на Съюза има за цел да даде възможност на гражданите на Съюза по-добре да се интегрират в

приемащата ги държава; като има предвид, че в този смисъл, то е в съответствие с намерението на авторите на Договора да се избегне поляризация между списъци на кандидати, които са граждани и кандидати, които не са граждани;

като има предвид, че този риск от поляризация се отнася по-конкретно за държава-членка, в която съотношението между гражданите на Съюза, които не са граждани на съответната държава-членка, на възраст, на която имат право да гласуват, надвишава 20 % от общия брой на гражданите на Съюза, които са на възраст, на която имат право да гласуват, и които пребивават в нея; като има предвид, че поради това е важно тази държава-членка да може да определя, в съответствие с член 86 от Договора, специални разпоредби, относно състава на списъците на кандидатите;

като има предвид, че трябва да бъде зачетен фактът, че в някои държави-членки, пребиваващи там лица, които са граждани на други държави-членки, имат правото да избират в изборите за национален парламент и като има предвид, че формалностите, предвидени в настоящата директива могат, следователно, да бъдат облекчени;

като има предвид, че Кралство Белгия се характеризира със специфични особености и балансиране, свързани с факта, че членове 1—4 от Конституцията му предвиждат три официални езика и териториално разделение на региони и общности, в резултат на което пълното прилагане на настоящата директива в някои общини би могло да има такива последствия, които да доведат до необходимост да се предвиди възможност за дерогация от разпоредбите на настоящата директива, с цел да се вземат предвид тези специфични особености и балансиране;

като има предвид, че Комисията ще прецени прилагането на настоящата директива в законодателството и на практика, включително и всякакви промени в електората, които са настъпили след влизането ѝ в сила; като има предвид, че в тази връзка Комисията ще представи доклад на Европейския парламент и на Съвета,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

1. Настоящата директива определя условията и реда, при които гражданите на Съюза, пребиваващи в държава-членка, на която не са граждани, могат да упражняват там правото да избират и да бъдат избирани в общински избори.

2. Разпоредбите на настоящата директива не засягат разпоредбите на всяка от държавите-членки, отнасящи се до правото на гласуване или кандидатиране, на нейните граждани, които пребивават извън територията ѝ, или на гражданите на трети страни, които пребивават в тази държава.

Член 2

1. За целите на настоящата директива:

- а) „основна единица на местно управление“ означава административните единици, посочени в приложението, които в съответствие със законодателството на всяка от държавите-членки, включват органи, избрани чрез пряко, общо изборително право и овластени да управляват на основното ниво на политическа и административна организация, определени местни дела на своя собствена отговорност;
- б) „общински избори“ означава избори при пряко, общо изборително право за излъчването на членовете на представителния съвет и, при необходимост, съгласно законодателството на всяка от държавите-членки, на ръководителя и на членовете на изпълнителната власт на основната единица на местно управление;
- в) „държава-членка по пребиваване“ означава държава-членка, в която гражданин на Съюза пребивава, но на която не е гражданин;
- г) „държава-членка по произход“ означава държавата-членка, на която гражданин на Съюза е гражданин;
- д) „изборителен списък“ означава официалния регистър на всички гласоподаватели, притежаващи правото да гласуват в дадена основна единица на местно управление или в едно от нейните подразделения, съставен и актуализиран от компетентния орган, съгласно изборителния закон на държавата-членка по пребиваване или регистъра на населението, ако той посочва качеството си на гласоподавател;
- е) „референтна дата“ означава деня или дните, на които съгласно законодателството на държавата-членка по пребиваване гражданите на Съюза трябва да отговорят на изискванията за гласуване или кандидатиране в тази държава;
- ж) „официална декларация“ означава декларация от съответното лице, неточност в която води до отговорност за наказание за това лице в съответствие с приложимото национално законодателство.

2. Държава-членка уведомява Комисията, ако някоя единица на местно управление, посочена в приложението, е заменена, по силата на промяна в местното ѝ законодателство, от друга единица, притежаваща функциите, посочени в параграф 1, буква а) от настоящия член или ако, по силата на такава промяна, всяка такава единица е премахната или са създадени такива допълнителни единици.

В срок от три месеца след получаването на такава уведомяване, заедно с уверение на държава-членка, че няма да бъдат засегнати правата на нито едно лице, произтичащи от настоящата директива, Комисията приспособява приложението, като прави съответните промени, заличавания и допълнения. Така преразгледаното приложение се публикува в *Официален вестник*.

Член 3

Всяко лице, което на референтната дата:

- а) е гражданин на Съюза по смисъла на втората алинея на член 8, параграф 1 от Договора; и
- б) не е гражданин на държавата-членка по пребиваване, но във всички случаи удовлетворява същите условия по отношение на правото да избира и да бъде избран, които тази държава налага със закон на своите собствени граждани,

има право да избира и да бъде избран общински избори в държавата-членка по пребиваване, в съответствие с настоящата директива.

Член 4

1. Ако, с цел да избират или да бъдат избирани, гражданите на държавата-членка по пребиваване трябва да са прекарвали определен минимален период като пребиваващи на територията на тази държава, гласоподавателите и лицата, които имат право да се кандидатира, попадащи в приложното поле на член 3, трябва да се смятат за изпълнили това условие, когато са пребивавали за същия период в други държави-членки.

2. Ако, съгласно законодателството на държавата-членка по пребиваване, нейните собствени граждани могат да избират или да бъдат избирани само в основната единица на местно управление, в която те основно пребивават, то гласоподавателите и лицата, които имат право да се кандидатира, попадащи в приложното поле на член 3, трябва също да бъдат подчинени на това условие.

3. Параграф 1 не накрънява разпоредбите на всяка държава-членка, съгласно които упражняването от някое лице на правото да избират или да бъдат избирани в дадена основна единица на местно управление, е подчинено на изискването то да е прекарало минимален период като пребиваващо в тази единица.

Параграф 1 също така не накрънява нито една национална разпоредба, която вече е била в сила към датата на приемане на настоящата директива, съгласно която упражняването от някое лице на такова право да избират или да бъдат избирани е подчинено на изискването то да е прекарало минимален период в съставна част на държавата-членка, част от която е основната единица на местно управление.

Член 5

1. Държавите-членки по пребиваване могат да предвидят всеки гражданин на Съюза, който по силата на индивидуално гражданскоправно решение или наказателноправно решение, е било лишено от правото си на кандидатиране съгласно законодателството на държавата-членка по произхода му, да бъде лишен от упражняването на това право в общинските избори.

2. Заявлението на всеки гражданин на Съюза да се кандидатира в общинските избори в държавата-членка по пребиваване се обявява за недопустимо, ако този гражданин не може да представи декларацията, посочена в член 9 параграф 2, буква а) или удостоверение, посочено в член 9, параграф 2, буква б).

3. Държавите-членки могат да предвидят, че само собствените им граждани могат да заемат длъжността на избран ръководител, представител или член на ръководния колективен орган на изпълнителната власт на основна единица на местно управление, ако са избрани да заемат тази длъжност за продължителността на мандата.

Държавите-членки могат също да определят, че временното или междувременното изпълнение на функциите на ръководител, представител или член на ръководния колективен орган на изпълнителната власт на основна единица на местно управление, може да бъде запазено за собствените ѝ граждани.

Като вземат предвид Договора и основните правни принципи, държавите-членки могат да приемат подходящи, необходими и пропорционални мерки, за да гарантират, че длъжностите, посочени в първата алинея, могат да бъдат заемани, а временните функции, посочени във втората алинея, могат да бъдат изпълнявани само от техни собствени граждани.

4. Държавите-членки могат също да предвидят гражданите на Съюза, избрани за членове на представителния съвет, да не вземат участие нито в назначаването на делегати, които могат да гласуват в избори за парламент, нито в избирането на членовете на парламент.

Член 6

1. Лицата, които имат право да се кандидатира, в приложното поле на член 3, са подчинени на същите условия, отнасящи се до несъвместимостта, които се прилагат, съгласно законодателството на държавата-членка по пребиваване, по отношение на гражданите на тази държава.

2. Държавите-членки могат да предвидят, че заемането на изборна общинска длъжност в държавата-членка по пребиваване е също така несъвместимо със заемането на длъжности в други държави-членки, които са равностойни на онези, които пораждат несъвместимост в държавата-членка по пребиваването.

ГЛАВА II

Упражняване на правото да избират или бъдат избирани

Член 7

1. Гласоподавател, попадащ в приложното поле на член 3, упражнява правото си да гласува в общински избори в държавата-членка по пребиваване, ако е изразил желанието си за това.

2. Ако гласуването е задължително в държавата-членка по пребиваване, гласоподавателите, попадащи в приложното поле на член 3, които са били вписани в избирателния списък там, са също задължени да гласуват.

3. Държавите-членки, в които гласуването не е задължително, могат да предвидят автоматично регистриране на гласоподавателите, попадащи в приложното поле на член 3 в избирателния списък.

Член 8

1. Държавите-членки взимат необходимите мерки, за да дадат възможност на гласоподавател, попадащ в приложното поле на член 3, да бъде вписан в избирателния списък своевременно преди деня на изборите.

2. С цел името му да бъде вписано в избирателния списък, гласоподавател, попадащ в приложното поле на член 3, трябва да представи същите документи, както и гласоподавател, който е гражданин на държавата.

Държавата-членка по пребиваване може също така да изиска от гласоподавател, попадащ в приложното поле на член 3, да представи валиден документ за самоличност, както и официална декларация, в която се посочват гражданството и адресът му в държавата-членка по пребиваване.

3. Гласоподаватели, попадащи в приложното поле на член 3, които са били вписани в избирателен списък в държавата-членка по пребиваване, остават вписани в него, при същите условия, както и гласоподавателите, които са нейни собствени граждани, докато бъдат заличени автоматично от него, защото вече не отговарят на изискванията за упражняване на правото да гласува.

Гласоподаватели, които са били вписани в избирателния списък по тяхна молба, могат също да бъдат заличени от него, ако пожелаят това.

Ако такива гласоподаватели се преместят в друга основна единица на местно управление в същата държава-членка, то те следва да бъдат вписани в избирателния списък на тази единица, при същите условия, както и гласоподавателите, които са граждани на държавата.

Член 9

1. При подаване на заявлението си за кандидатиране, лице, което има право да се кандидатира в приложното поле на член 3, трябва да представи същите подкрепящи документи като кандидата, който е гражданин на държавата. Държавата-членка по пребиваване може да поиска той да представи официална декларация, в която да са посочени гражданството и адресът му в държавата-членка по пребиваване.

2. Държавата-членка по пребиваване може също така да изиска от лицето, което има право да се кандидатира в приложното поле на член 3:

а) да посочи в официалната декларация, която подава в съответствие с параграф 1, когато подава заявлението за кандидатиране, че не е било лишено от правото си да се кандидатира в държавата-членка по произход;

б) в случай на съмнение относно съдържанието на декларацията, подадена съгласно буква а), или когато това се налага съгласно правните разпоредби на държавата-членка, да представи преди или след изборите, удостоверение от компетентните административни органи на държавата-членка по произход, за това че не е било лишено от правото си да се кандидатира в тази държава, или че такова лишаване от право не е известно на тези органи;

- в) да представи валиден документ за самоличност;
- г) да посочи в официалната декларация, която подава в съответствие с параграф 1, че не заема никаква длъжност, която е несъвместима по смисъла на член 6, параграф 2;
- д) да посочи, последния си адрес в държавата-членка по произход, доколкото е имал такъв.

Член 10

1. Държавата-членка по пребиваване своевременно информира заинтересованото лице за предприетото действие по заявлението му за вписване в изборителния списък или за решението относно допустимостта на заявлението му за кандидатиране.

2. В случай, че дадено лице не е било вписано в изборителния списък или е получило отказ на заявлението си за вписване или заявлението му за кандидатиране е било отхвърлено, то заинтересованото лице има право на съдебни средства за защита при условия, сходни на тези, които законодателството на държавата-членка по пребиваване предвижда за гласоподаватели и лица, които имат право да се кандидатира, които са нейни граждани.

Член 11

Държавата-членка по пребиваване, своевременно и по подходящ начин, уведомява гласоподавателите и лицата, които имат право да се кандидатира в приложното поле на член 3, за условията и реда за упражняването на правото да избират и да бъдат избирани в избори в тази държава.

РАЗДЕЛ III

Дерогация и преходни разпоредби

Член 12

1. Ако на 1 януари 1996 г. в дадена държава-членка съотношението на пребиваващите в нея граждани на Съюза, но не са нейни граждани, на възраст, която им дава право да гласуват, надвишава 20 % от общия брой на пребиваващите там граждани на Съюза на възраст, която им дава право да гласуват, тази държава-членка, чрез дерогация от настоящата директива, може да:

- а) ограничи правото да гласуват за гласоподавателите, в приложното поле на член 3, които са пребивавали в тази държава-членка за минимален период, който не може да бъде по-дълъг от срока, за който е избран представителният съвет на общината;
- б) ограничи правото на кандидатиране за лицата, които имат право да се кандидатира, в приложното поле на член 3, които са пребивавали в тази държава-членка за минимален период, който не може да надвишава два пъти срока, за който е избран представителният съвет на общината; и

- в) вземе подходящи мерки, по отношение на състава на списъците на кандидати, за да насърчи по-конкретно интеграцията на гражданите на Съюза, които са граждани на друга държава-членка.

2. Кралство Белгия може, чрез дерогация от разпоредбите на настоящата директива, да прилага разпоредбите на параграф 1, буква а) към ограничен брой единици на местно управление, списък от които трябва да се оповести най-малко една година преди изборите в единица на местно управление, за която възнамерява да се позове на дерогация.

3. Ако на 1 януари 1996 г. законодателството на дадена държава-членка предвижда гражданите на друга държава-членка, пребиваващи в нея, да имат право да гласуват за националния парламент на тази държава и, за тази цел, да могат да бъдат вписани в изборителния списък на тази държава, при точно същите условия, както и гласоподавателите, които са граждани на държавата, то първата държава-членка може, чрез дерогация от настоящата директива, да се въздържа от прилагане на членове 6—11 по отношение на такива граждани.

4. Най-късно до 31 декември 1998 г. и след това на всеки шест години, Комисията представя пред Европейския парламент и пред Съвета доклад, в който се проверява дали предоставената на съответните държави-членки дерогация, съгласно член 8б, параграф 1 от Договора, продължава да има основание и предлага да бъдат направени всички необходими промени. Държавите-членки, които се позовават на дерогацията по параграфи 1 и 2, предоставят на Комисията цялата необходима допълнителна информация.

РАЗДЕЛ IV

Заклучителни разпоредби

Член 13

Комисията представя доклад пред Европейския парламент и пред Съвета за прилагането на настоящата директива, включително и за всички промени в електората, които са настъпили след влизането й в сила, в рамките на една година след провеждането на общински избори във всички държави-членки, организирани съгласно предходните разпоредби и, при необходимост, предлага съответните промени.

Член 14

Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за привеждането на законодателството им в съответствие с настоящата директива преди 1 януари 1996 г. Те незабавно уведомяват Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва

при официалното им публикуване. Условиата и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Член 15

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейските общности.

Член 16

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 19 декември 1994 година.

За Съвета

Председател

K. KINKEL

ПРИЛОЖЕНИЕ

„Basic local government unit“ within the meaning of Article 2 (1) (a) of this Directive means any of the following:

в Дания:

amtskommune, Københavns kommune, Frederiksberg kommune, primærkommune,

в Белгия:

commune/gemeente/Gemeinde,

в Германия:

kreisfreie Stadt bzw. Stadtkreis; Kreis;

Gemeinde, Bezirk in der Freien und Hansestadt Hamburg und im Land Berlin;

Stadtgemeinde Bremen in der Freien Hansestadt Bremen,

Stadt-, Gemeinde-, oder Ortsbezirke bzw. Ortschaften,

в Гърция:

κοινότητα;

δήμος;

в Испания:

municipio,

entidad de ámbito territorial inferior al municipal,

в Франция:

commune,

arrondissement dans les villes déterminées par la législation interne, section de commune

в Ирландия:

country, county borough

borough, urban district, town,

в Италия:

comune,

circonscrizione,

в Люксембург:

commune,

в Нидерландия:

gemeente,

deelgemeente

в Португалия:

município,

freguesia,

в Обединеното кралство:

counties in England; counties, county boroughs and communities in Wales; regions and Islands in Scotland; districts in England, Scotland and Northern Ireland; London boroughs; parishes in England; the City of London in relation to ward elections for common councilmen.
